

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 174. — ŠTEV. 174.

NEW YORK, MONDAY, JULY 27, 1925. — PONDELJEK, 27. JULIJA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

POLOŽAJ V ANTRACIT. INDUSTRIJI

Pogajanja med delavci in delodajalci so bila odgodena do torka. — Pogajatelj se hočejo posvetovati s svojimi strankami. — Višji življenski stroški. — Delavci pa vztrajajo trdno na svojem stališču. — Zastopniki delavcev so obnovili svoje zahteve.

Poroča John J. Leary.

ATLANTIC CITY, N. J., 26. julija. — Čeprav so delodajalci prejšnji dan odločno povedali, da ne bodo pod nobenim pogojem pristali v check-off sistem in "closed shop", so delavski član antracitne mezdne konference obnovili svoje zahteve. Razprava o tem vprašanju se je še vedno vršila, ko je bila konferenca odgodena do torka.

Voditelji premogarjev bodo skušali izvedeti, kakšno je mnenje premogarjev in kaj si mislijo o pogajanjih, ki se vrše sedaj. Delodajalci pa se bodo med tem časom posvetovali s svojimi družabniki.

Ne prva, ne druga skupina ne bo mogla sporočiti svojim ljudem, da je kak napredek v pogajanjih, kajti na temelju pravil konference ni nobena stvar rešena, dokler ne bo uravnano vse skupaj, in vsaka stran lahko ob kateremkoli času povzroči sveže razprave o tem ali onem predmetu, neglede na to, kako natančno je bilo dotično vprašanje ventilirano že poprej.

Tekom zadnje seje so uveljavljali premogarji argument, da bi bilo s pomočjo check-off sistema dosti lažje izvajati disciplino v takih zadevah kot so nedovoljene stavke, ne da bi imeli delodajalci pri tem stroške, dočim bi unija na drugi strani prihranila denar, ker bi ne bilo treba plačevati stroškov komitejev, ki prisilijo člane, da plačajo unijske pristojbine. — Razventega, — so izjavili, — deluje check-off sistem tako uspešno v poljih mehkega premoga, da bi ga delodajalci ne hoteli izločiti, tudi če bi mogli to storiti.

To so temeljne trditve, katere so navajali še v vsaki antracitni mezdn konferenci izza prvotnih dni John Mitchella. Delodajalci pa so se zanašali na prav tako stare argumente, — da je check-off sistem neameriški in nepostaven ter razven tega še namigavali, da si morajo v rovi in krog njih dejanski ne žele te novotarije.

Negotovo je, kaj bo pravzaprav prinesel prihodnji teden. Znak, da se bodo premogarji vrnili k svoji prvotni zahtevi, — deset odstotnemu povzvišanju plače kontraktih delavcev ter en dolar na dan več za dnevne delavce, — je opaziti v ugotovitvi Filipa Murrya, mednarodnega podpredsednika.

— Visoko odstotno povišanje, katero omenja jo antracitni delodajalci, — je izjavil Murray, — je posledica stradalnih plač, na katerih je to povišanje temeljilo. Izvanjansa so popolnoma varljiva raditega, ker ne kažejo dejanskih povišanj v zaslužku, do katerih so antracitni premogarji upravičeni.

— Leta 1924 je znašala plača do \$1.50 na dan, dočim je bila maksimalna plača za izurjene delavce vedno dosti nižja kot ona, katero plačujejo delodajalci v drugih industrijah za isto vrsto dela.

— Pravilo, da se uporablja odstotno povišanje kot se ga poslužujejo antracitni delodajalci, je le slaboten poskus z njih strani, da pospešijo svojo zadevo, potem varljivih metod. Leta 1923 so se poslužili istega procesa, ko so predložili svoj slučaj governerju Pinchotu, a naš odlični governer je v priznanje dejstva, da so trditve delodajalcev zgrajene na varljivi podlagi, dovolil našim ljudem desetodstotno povišanje plač.

— Kakšna so pa dejstva glede povišanih življenskih stroškov izza leta 1923? Statistike delavskega departmanta, objavljene pred par dnevi, kažejo, da so življenski stroški od maja leta 1924 pa do maja 1925 v eno in petdesetih večjih mestih Amerike poskočili za več kot sedem odstotkov, dočim so poskočili življenski stroški v Scrantonu, srcu

Izpremembe v suhaški službi.

Novi suhaški pogon se bo pričel dne 1. sept. Staro prohibicijski agenti bodo odslovljeni, in službe bodo nastopili administratorji, katere je imenoval general Andrews sam.

WASHINGTON, D. C., 26. jul. Prohibicijski reorganizacijski načrt bo uveljavljen krog 1. septembra mesto 1. avgusta, kot je bilo prej objavljeno.

— Izprevideli smo, da je bolj zaželjivo izvesti načrt v celoti in po vsej deželi, mesto po posameznih okrajih, — je izjavil poslušajoči zakladniški tajnik Winston. — Dodatni čas bo dovolil departmentu izvršenje administrativnih podrobnosti, vsled česar bo stroj lahko gladko deloval od prvega početka.

Poleg tega ugotovila je objavil Winston seznam okrajev in mest, v katerih se bodo nahajali glavni stani različnih administratorjev, in tozadevno pojasnilo generala Andrews, novega načelnika prohibicijskega urada.

Seznam okrajev kaže važne izpremembe v grupiranju držav.

Bascom Slomp iz Virginije je zmagal v svojem boju, da se loči Virginijo od Marylanda ter jo spoji z West Virginijo. Državni tajnik Kellogg in njegovi zavetniki v Minnesoti pa so dosegli, da je bil premeščen glavni stan 14. okraja iz Minneapolisa v St. Paul.

Senatorju Curtisu iz Kansasa se je posrečilo ločiti svojo državo od Nebraska in Iowe ter jo spojit z Missouri ter južno-iztočnimi okraji Illinoisa. Napovedali so, da bo George Ward, imenovan administratorjem. Grupiranje južne Dakote, Nebraska in Iowe izločuje senatorja Norbecka.

Smrti izročeni rudarji.

ROCKFORD, Tenn., 24. julija. Velikanska nesreča je pretila danes tukaj, ko je požar v Roane Iron Company rovu porušil ovire ter si priboril pot proti mestu, kjer je večeraj neka eksplozija zakopala osem mož.

Reševalni oddelki, ki so bili na delu ves dan in vso noč, da prodro do zajetih mož, so opustili sleherno upanje, da jih bodo našli žive.

Štiri reševalne skupine so prodrele v globine rova tekmo pretekle noči, ko se je tramovje zopet unelo ter pogluno reševalce iz

antracitne premogarske industrije še bolj kot drugod po deželi.

— Povišanja večjega obsega kot je poročal o njih delavski department, so se zavrhila v pokrajini antracitnega premoga. Znanе avtoritete pa splošno napovedujejo še nadaljna povišanja življenskih stroškov.

— Pred zaključenjem sedanjih pogajanj bomo brez dvoma dokazali, da povišani življenski stroški izza sklenitve dogovora leta 1923 presegajo povišane mezde, katere zahtevamo tekom sedanjih pogajanj.

Major W. W. Inglis, ki načeluje pogajanjem, je izjavil, da še ne ve, kdaj bodo delodajalci predložili svoje argumente za skrčenje delavskih stroškov.

— Unija je v tem slučaju tožitelj v sodnijskem procesu, — je rekel. — Upravičena je ob vsakem času predložiti svoje dokaze in argumente. Upravičena je do mirnega, smotranege zaslišanja. Ko bo zaključila svoje argumente, bomo mi predložili svoj slučaj.

Wm. J. Bryan nenadoma umrl.

Nepričakovan konec njegovega življenja je povzročila srčna kap. — Par ur pred smrtjo je bil najboljše volje ter je rekel, da se izvanredno dobro počuti.

DAYTON, Ohio, 26. julija. — Danes popoldne so našli Williama Jenningsa Bryana, moža, ki je trikrat kandidiral za predsedniško mesto Združenih držav ter je bil eden izmed najizrazitejših Amerikancev, mrtvega v njegovi postelji.

Poklicana zdravnik sta ugotovila, da ga je zadela srčna kap. Še par ur pred smrtjo je bil najboljše volje ter je rekel, da se izbornu počuti.

Bryan je nameraval v turek odpotovati v Knoxville, kjer je hotel imeti dva govora. Jesen je mislil preživeti s svojo soprogo v državi Idaho.

Novica o njegovi smrti se je razširila po mestu z bliskovito naglico. Na tisoče ljudi se je zbralo pred hotelom, v katerem je stanoval.

Nekateri domnevajo, da se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo razburjenje, kateremu se je vdajal tekom procesa proti profesorju Scopesu.

Bryan je bil star petinšestdeset let ter je bil znan kot eden najboljših ameriških govornikov. Rojen je bil 19. marea leta 1860 v Salem, Ill. Njegov oče se je bil priselil tja iz Virginije. Leta 1883 je dovršil pravniške študije, leta 1891 je bil pa že član kongresa.

Obsojena zastrupljena valka.

CROWN POINT, Ind., 26. jul. Mrs. Ana Cunningham je bila včeraj tukaj spoznana krivim zastrupljanja svojega sina Walterja, nakar je bila obsojena na do smrtne ječe.

Obtožena je priznala, da je zastrupila tri sinove in eno hčerko. Država jo je obdolžila tudi zastrupljenja moža. Pri obravnavi je zavrnila svoje prejšnje priznanje. Ob času aretacije so našli v njenem domu velike množine arzenika.

Njen sin David, ki je bil njena zadnja žrtev, je bil rešen v neki čikaški bolnici, a je paraliziran.

rova. Ena teh skupin je spravila na površino dva premogarja.

Očividno sta bila na mestu ubita. Reševalci so izjavili, da je vrgla eksplozija njih trupla na razdaljo osemsto čevljev.

Belgija bo plačala svoje dolgove.

Belgija je pripravljena plačati, a bo opozorila na obljubo Wilsona, da bo Berlin odplačal bruseljske upnike.

BRUSELJ, Belgija, 26. julija. Belgija je podpisala versailsko mirovno pogodbo na temelju pisane dogovora med predsednikom Wilsonom in David Lloyd Georgeom, da bo morala Nemčija povrniti belgijskim upnikom ves denar, katerega so izposodili za nadaljevanje vojne. To bo pojasnila belgijska komisija za fundiranje dolga, ki bo prišla v Washington koncem julija. Belgija pa ni mnenja, da so Združene države vezane vsled tega dogovora, ker ni ameriški senat ratificiral mirovne pogodbe, sklenjene v Versailles.

To bo dvorljiv migljaj, ko ga namen je opozoriti ameriški narod, da je odklonil odgovornost za dejanja svojih agentov.

Komisija bo izjavila, da je pripravljena pogajati se glede plačila, da pa ne bo dovolila, da bi Washington le za en trenutek pozabil, da smatra Belgija za izvrševalčico častnega čina.

Prejšnji belgijski minister za zunanje zadeve, Hymans, ki je zastopal Belgijo na mirovni konferenci, je nakratko obrazložil stališče Belgije.

Rekel je, da ne bo Belgija niti za trenutek skušala zanikati, da dolguje denar, da pa bi Belgija gotovo ne podpisala mirovne pogodbe, če bi ne bilo dogovorjeno, da bo Nemčija povrnila ves denar, katerega si je morala Belgija izposoditi tekom vojne in si eer kot kazni, ker je Nemčija kršila njeno nevtralnost.

Belgija dejanski ni hotela podpisati versailške mirovne pogodbe, dokler ji niso Wilson, Lloyd George in Clemenceau v zadnjih dnevih sestave mirovne pogodbe obljubili, da ne bo dobila le prioritete pri reparacijah, temveč da bo Nemčija tudi plačala njene dolgove.

Resnični vzroki premogar. boja.

ATLANTIC CITY, N. Y., 26. julija. — Pod kritjem antracitnih mezdnih pogajanj igrajo politiki v Pensilvaniji zelo spretno igro za sedež v senatu Združenih držav, katerega zavzema sedaj senator Pepper.

Iz te igre upajo dobiti premogarji del svojih zahtev, ali potem intervencije predsed. Coolidge, vsled katere bi trpeli politični ugled Pepperja, ali potem osebne intervencije governerja Pinchota.

Javno se nista oglasila niti senator Pepper, niti governer Pinchot. Povsem tiho in neopaženo pa "oficijelni opazovalci" delavskega departmanta proslavljajo senatorja ter opozarjajo, kako je intervenciral leta 1922, dočim opozarjajo "oficijelni opazovalci" državnih departmentov v Pensilvaniji one, ki hočejo poslušati, da je governer Pinchot pred dvema leti dodal \$30.000.000 k plačam premogarjev.

Poleg teh pa je opaziti tukaj veliko število Pensilvančanov, ki izjavljajo, "da imajo delavske glasove v svojih žepih".

Preko konca tedna so "oficijelni opazovalci" odsonili, kajti zvečer ni opazovalci so v Washingtonu, da sporoče, kar so čuli.

PRETEČA STAVKA V ANGLIJI

V Angliji zahtevajo podporo za premogarje. — Unijski voditelji pravijo, da je to edina rešitev, z izjemo nacionalizacije rovvov. — Stavka določena na dan 1. avgusta. — Poseben sestanek strokovnih unij. — Težkoče pri importiranju.

LONDON, Anglija, 26. julija. — Angleško delo nadaljuje s pripravami, da pomaga premogarjem v industrialni vojni, koje izbruh je določen na dan 1. avgusta, razven če bo konferenci med premogarji in delodajalci, ki se bo vršila v sredo in katere se bodo udeležili tudi vladni uradniki, sledilo premirje in neprekinjeno obratovanje rovvov tekom nadaljnih naporov, da se doseže sporazum.

V nekem poročilu, ki je krožilo danes, se je glasil, da bo W. Bridgeman, prvi lord admiraltete, ki bo predsedoval, objavil voljo vlade, da podpira premogarsko industrijo, zagotovi premogarjem primerne plače ter lastnikom primerne dohodke iz njih lastnine.

Ta načrt, izjavljajo delavski voditelji, je edina rešitev, z izjemo nacionalizacije, v sedanji premogarski krizi. Včeraj zvečer je bilo objavljeno, da je Herbert Smith, predsednik premogarske federacije, že stavil Bridgemanu predlog, naj podpira vlada rove z reparacijskimi plačili iz Nemčije, na temelju Dawesovega načrta.

Včeraj se je vršil tukaj poseben sestanek strokovnih unij, na katerem je bilo dogovorjeno, da se bo v slučaju stavke storilo primerne korake, da se prepreči prevoz premoga po deželi.

Uradniki unije transportnih delavcev, ki se niso mogli udeležiti sestanka, so brzojavno sporočili, da bodo sprejeli katerikoli sklep konference. To pomenja, da se bodo pojavile velike težkoče pri importiranju premoga v Anglijo, če se bo zavrhilo preteče izprtje v rovi.

Včeraj je bilo opaziti tudi vznemirljiv dokaz razpoloženja premogarjev, ko je bil škof iz Durhama skoro pretepen ter vržen v vodo na letnem sestanku Durhams Miners Association, katerega se je udeležilo kakih 200.000 ljudi.

Kot lansko leto, je bilo določeno, da bo govoril škof o zmernosti. Kakor hitro pa se je prikazal, so pričeli ljudje žvižgati in vpiti in ljudska množica ga je pričela potiskati proti reki ter pri tem upila: — V vodo žnjim! Namočite ga!

Predno pa se je ljudem posrečilo storiti to, je policija komandirala neki motorni čoln ter odvedla škofa.

Med banderi je bilo tudi eno z napisom: — To hell with Bishops and Deans. We intend to get a living wage. (Vrag naj vzame škofo in tehanete. Hočemo dobiti plačo, ki bo primerna za življenje.)

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.60 2000 Din. — \$37.00 5000 Din. — \$92.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 100 dinarskih računov posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Napisišila na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 8.50 500 lir \$20.25

300 lir \$12.45 1000 lir \$39.50

Črni naročniki, ki pošljejo manj kot 500 lir računov posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Napisišila na zadnje pošte in izplačuje ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljkatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ

LIT dovoljujemo po močnostmi le poseben popust.

Vrednost Dinarnem in Litram sedaj ni stalna, morajo se večkrat in npr. čakovano; iz tega razloga nam ni mogoče pošlati natančne cene vnepre; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO NA NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE GL.

Denar nam je poslali najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

43 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telefon: Cortlandt 4687.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
62 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za mesec	\$1.50
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno medij in pravičnik.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujajo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejme bivalnište naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ANGLEŠKI DELAVCI

Iz Londona je dospel kabelsko sporočilo, ki je glede svojega učinkovanja še dosti večjega pomena kot pa je bila izvolitev A. A. Purcella v angleški parlament.

Sklep, katerega je storila konferenca strokovnih voditeljev, da sklenejo veliko ofenzivno in defenzivno zvezo, je dal voditeljem levega krila angleškega strokovnega gibanja v roko instrument, s katerim lahko započnejo delave Anglije velike stvari ter jih tudi izvedejo, če se jim posreči pritegniti k sebi mase delavskega prebivalstva.

Nikdo pa več ne dvomi, ta to lahko store, če bodo imeli trdno voljo.

Sklep je krona prizadevanj radikalnega premogarskega voditelja Cooka, da se spoji največje in najbolj vplivne strokovne organizacije. Temelj te zveze naj bi bila trozveza premogarjev, transportnih delavcev in železničarjev, ki se je leta 1921 vsled izdajstva Thomasa, kolonialnega ministra v vladi MacDonalda izjavila.

Dne 4. junija od treh organizacij izvoljeni izvršni komiteji, se je dne 16. junija sestel k svoji prvi seji. Uspeh pa je bil nepopoln. Tedaj pa se je postavilo na noge par posameznih sekcij organizacij ter zahtevalo ostre protestne demonstracije od svojih voditeljev takojšnjo akcijo. Ta pa je prišla sedaj.

Ko je dne 4. julija tekočega leta zastopniška konferenca zveze premogarjev, transportnih delavcev, železničarjev in strojnikov izročila vprašanje podkomiteju, so vriskali sovražniki bojevitiga delavskega gibanja. Načrt Cooka naj bi se položilo k "večnemu, dobro zasluženemu počitku". Prišlo pa je drugače. Članstvo se je uprlo ter izsililo, česar ni hotela strokovna birokracija prostovoljno nuditi.

Angleško strokovno gibanje je, prav kot ameriško, razcepjeno v številne dele. Industrijska zveza obstaja šle v svojih osnutkih — in vsprilo hitro napredujoče koncentracije veleindustrije — je bilo občutni potrebo združenja stotin in stotin majhnih organizacij v močnejšo industrijsko zvezo celo v konservativnih delavskih krogih. Močni notranji odpori proti velikim strokovnim zvezam so naravnost zahtevali novo formiranje angleškega strokovnega gibanja, čeprav so se temu upirali vodilni, konservativni birokrati iz strahu pred levim krilom.

Sedanje uveljavljanje "delavske alijance" po pomenja še več kot pa le spojitve velikih angleških delavskih strokovnih organizacij. Ta "alijanca" je namreč javna vojna napoved kapitalističnemu razredu Anglije, ki je v zadnjih letih zopet in zopet izzval angleško delavstvo. Dokler je bil organizirani angleški proletarijat razdvojen in razcepljen, toliko časa ni bilo mogoče misliti na to, da se s protiofenzivno odgovori na izziv moči pijane buržoazije.

Vsled sklenjenja zvez ali "alijance" pa se je vse to izpremenilo. V velikanski akcijski komiteji združene najbolj pomembne in za celo angleško gospodarsko življenje neizmerno važne delavske strokovne zveze obsegajo petdeset odstotkov angleškega unijskega dela, brez katerih ni mogoče ohraniti v toku nobene temeljne industrije v Angliji.

Brez premogarja počiva industrija. Brez premoga ne obratuje niti najmanjši motor. Brez železničarjev in prometnih delavcev bi bila Anglija izstradana, kajti živila bi ostala na deželi in mesto bi ne dobilo na mleka, ne mesa, ne moke in kruha. Brez mornarjev bi ne bilo mogoče pasti delavcem v hrbet s premogom iz Belgije, Amerike in Poljske ter z živili iz Francije.

Če ne bo ostala ta ofenzivna in defenzivna zveza na papirju, potem je vstal angleški izkoriščevalcem nasprotnik, s katerim bodo morali računati že v prihodnjih par mesecih.

Cook, Purcell, Ben Tillett in par drugih voditeljev je delovalo za uveljavljanje "delavske alijance" in če je slednja danes dejstvo, se je treba zahvaliti za to v prvi vrsti njim. Da pa se je dosegel tako pomemben napredek v tem oziru, so bile odgovorne v prvi vrsti angleške gospodarske in politične razmere v Angliji. Brez velikanske nezaposlenosti, ki peha delavstvo v nadaljnjo bedo in brez krutega izkoriščanja vladajočih, bi bil tak napredek v tem oziru nemogoč.

Visoki svet se zabava...

DEAUVILLE, Francija, 26. jul. Rumunski kralj Ferdinand je med onimi, ki so izgubili par tisoč frankov ob priliki otvoritve igralne sezije v Deauville.

Kralj je prišel v Kasino inognito, v spremstvu par prijateljev ter stopil k igralni mizi, kjer je takoj izgubil 50.000 frankov. Čeprav ni izguba velika za razmere v Deauville, so bile oči vseh uprte v rumunskega kralja, ki je prišel semkaj iz Normandije.

Največ je izgubil neki ameriški bankir, ki pravi, da se piše Herzog, ki pa ni iskal slave v listih, posebno ne potem, ko je izgubil poldrug milijon frankov. Skušal se je osvetiti s 400.000 franki, katere si je izposodil od prijatelja, a izgubil tudi te.

Ameriški bankir je igral letos isto vlogo, katero je igral lanske leto avtomobilski tvorničar. Citoj.

Evropa misli na osveto.

Mnogi pojavi, ki se manifestirajo zadnje čase v Srednji Evropi, pričajo jasno o tem, da so si premagane srednje-evropske države Nemčija, Avstrija in Madžarska precej opomogle, da se čutijo sposobne za revanžno - revizionistično akcijo v večjem obsegu. Za tako akcijo imajo poraženi neprijatelji dokaj dovoljnih elementov — vsaj zdi se jim tako — v svetovni mednarodni situaciji.

Danes na pr. niti oficijelni in tremejši nemško - avstrijsko - madžarski tisk ne taji, da se nahaja Angleška v težkem ekonomskem položaju z ozirom na Daljnem Vzhodu, in da ta del na revanž misleče javnosti ugotavlja čisto z gotovo škodoželjnostjo, da je Angleška pod pritiskom razmer čedalje bolj dezinteresirana na problemih Srednje, Vzhodne in Jugovzhodne Evrope. Nemci pravijo, da ima Angleška danes čez glavo dela, ker se mora brigati za svojo Indijo, Egipt in druge kolonije, v katerih se zdaj kombinirajo ideje in težnje boljševizma in nacionalizma. Angleži, naši najopasnejši neprijatelji — tako rezonirajo Nemci — morajo čuvati streho nad svojo glavo in zato nas ne bodo ovirali v našem poslu, v najslabšem slučaju pa v sedanjih razmerah ne morejo izvajati strožje kontrole nad našimi akcijami in načrti.

Boljševiška Rusija je za Nemce tudi dovoljni činitelj. Oni se za njo skrivajo kot za steno in smatrajo, da utegnejo boljševiške akcije prizadejati vedno več preglavie Angležem in ostalim zaveznikom, nego njim in premaganim drugim državam. Tu leži vzrok, da sta Nemčija in Avstrija v dupličnih, dokaj čudnih stikih z boljševiško Moskvo in da odobravata celo javno nekatere njene korake v zunanji njeni politiki.

Nemško - avstrijski tisk se je odkrito pridružil upornikom v Maroku in na Kitajskem. Nedavno se je "Neue Freie Presse" izjavila o voditelju marokanskih upornikov Abd El Krimu, da je to po etični kvaliteti največji mož zadnjega desetletja. Večji je — pravi ta list — nego Clemenceau, Mussolini itd. Celotno najreakcionarnejši avstrijski listi, organi ene države javnosti, ki nikoli ne priznava nacionalnega principa niti samoodloče narodov, se je zdaj pridružil kolonialnim narodom in odobrava njihove akcije češ, da so "povsem naravna osveta".

Z dogodki na Daljnem Vzhodu in v drugih kolonijah, v kolikor ogrožajo interese zapadnih zaveznikov, se ta tisk z obširni mi komentarji na dolgo in široko peča ter jim pripisuje ogromen pomen, kar bi bilo nerazumljivo, če bi ne vedeli, da vidi revanžno-revizionistična Srednja Evropa v teh dogodkih velik korak k uresničenju svojih maščevalnih načrtov. "Vi ste v vojni zmagali, za to ste pa izgubili mir" — tako kaj radi govore Nemci in Madžari zaveznikom. Pri tem mislijo, da jim bo v bodočnosti lažje izzvati novo vojno, nego zaveznikom ohraniti mir. V slučaju te nove vojne računajo seveda z eventualno zmago. V tej akciji izrabljajo premagane srednje-evropske države s polno paro vprašanje odgovornosti za svetovno vojno, za vojno, ki so jo izgubili in ki jim je bila "krivično" vsiljena. Kakor vse druge pojave in probleme, tako tretirajo tudi to akcijo s strogo političnega stališča, v katerem je zapopadna misel za revanžo in revizijo.

Tega pa žal ne vidijo, ali nočejo videti merodajni zavezniki krogi misleč, da jim je dovoljeno razpravljati o tem problemu navzle tem, da govore o njem z zgodovinskega stališča. Na revanžo misleča srednje-evropska javnost je zabeležila v zadnjih časih poleg znanih očitkov Misi Darhamove še nekaj knjig in publikacij o tem vprašanju in to gradivo izrablja do skrajnih mej, toda ne v interesu zgodovinske istine, marveč v svrhu revanže in revizije. Nemčija in Avstrija sta že mnogo dosegli, če sta s tem defetističnim obojem utrdile na svojih tleh pre-

pričanje o lastni nedolžnosti in čista svojemu ljudstvu vsilile pričanje o krivičnosti vojnih rezultatov in čut, da je osveta potrebna. Zavezniki bi morali imeti vedno pred očmi, zlasti še glede na dejstvo, da je bil velik del javnega mnenja v poraženih državah svoj čas trdno prepričan, da so srednje-evropski politični in vojaški krogi izzvali imperialistično vojno in da je bila kazen za to vojno povsem naravna. Zavezniki bi se morali zanimati za to akcijo tem bolj, ker je v njih lastnem interesu splošnega mira v Evropi, da tako prepričanje v Srednji Evropi ne le živi dalje, nego tudi, da se utrjuje in definitivno odstrani iz političnega življenja elementa revanže in revizije s pojmovanjem politikov in ostalih krogov iz leta 1914. Z raznimi defetističnimi publikacijami in napučenim tretiranjem vprašanja odgovornosti za vojno so dosegli pristaši revanže to, da je miroljubnih in uvidenih elementov čedalje manj in da je zavladala v premaganih državah fanatično-maščevalna atmosfera. In ko si ekonomsko pomorejo, ko temeljito izpdkopljajo osnove sedanjega stanja v Evropi in na drugih celinah, se ne bodo več brigali za akademsko in zgodovinsko diskusijo o vprašanju odgovornosti za svetovno vojno, kakor se ne brigajo sodaj gotovi defetistični in omejeni krogi v premaganih državah.

Kadar govore trezno misleči krogi in bojazljivi pacifisti o novih svetovnih vojnah, opozarjajo navadno na avijakto, plin, razna električna morilna sredstva in druge vrste orožja, ki je bilo zadnje čase izumljeno.

Nam se zdi, da od te strani ne preti posebna opasnost nove vojne. To ni ono izdatno sredstvo, ki bi obetalo novo krvoprelitje, kar je razvidno že iz tega, da polagajo bojeviti krogi premaganih držav večjo važnost na druge reči nego na to nove izumbe. S tem se ne reče, da Nemčija ne izdeluje kemičnih sredstev za vojno in da se jih ne bo v ugodnem trenutku poslužila. Nemčija in njeni zavezniki iz svetovne vojne skrbijo v prvi vrsti za ekonomsko okrevanje. Razvijajo industrijo, industrializirajo ves ekonomski aparat in skušajo vse sile do skrajnosti izkoristiti. Njihov cilj je, da pride do veljave vsaka vodna sila, vsak kosček zemlje. Na ta način si hočejo pomagati čimprej na noge, da bi uresničili svoje naklepe, ko pride čas za to. V duhu revanže živeča Srednja Evropa goji v ljudstvu trenutno posebno vrsto nacionalizma, čigar pravo ozadje je zopet revanža. Veliki nemški narod je ušel v ponizan — tako pravijo apostoli tega nacionalizma — nje-mu so postržena krila, dasi mu je od Boga dana velična in moč. Nemci žive po vsem svetu, njih je 90 milijonov! Njim ne smejo biti v nobeno državo zaprte meje, mi zahtevamo samo zraka za dihanje, sicer se zadušimo in s tem propade evropska civilizacija, ker ni Evrope brez nas. Mir v Evropi bo šele takrat zagotovljen, kadar bodo Nemci v nji prva sila in gospodarji.

Take ideje se širijo danes s polno paro, potom tiska, nešteti organizacij, društev, klubov in drugih ustanov. Sama Avstrija, ki se je zelo približala Nemčiji vodi del te revanžno - revizionistične taktike. Ona ribari v kalnem in intrigrar, varuje in osvaja te ideje pot na Vzhod in Jugovzhod. Parole "priključitve" ali proti "priključitve" so postranskega in lokalnega pomena v veliki politiki revanže, ki veže Berlin, Dunaj, Budimpešto in žal še vedno tudi Sofijo. Isto je tudi z legitimisti in z njihovimi "nasprotniki" na Madžarskem. Prapor revanže in revizije, to je edini pravi prapor, ki je integralen in ki bo zbral v ugodnem trenutku vse elemente premaganih držav ne glede na krajevne razmere in politično prepričanje. Če potuje naš državljani po Madžarski, Avstriji ali Nemčiji z odprtimi očmi, dobi vtis, da se premagana Srednja Evropa pripravlja na revanžo in da izrablja v ta namen vsa sredstva.

Peter Zgaga

William Jennings Bryan je nemadoma umrl.

Bil je izrazita osebnost, bil je značilen Amerikaneec, četudi ni svojih velikih zmožnosti pravilno uporabil.

Zadnje dni svojega življenja je postal zagovornik in bojevnik sv. Pisma.

V znanem procesu v Daytonu je izrečno povedal, da veruje vse, kar je v svetem Pismu napisano in da se znanost moti, kadarkoli je s svetim Pismom v navskrižju.

Vse velike moče od Aristotela do Einsteina je smatral za krivo-verce, in če bi vladale v deželi še vedno srednjeveške metode, bi gal vse brez ugovora in pomisleka na grmadi sežgati.

Nad štirideset let je igral veliko vlogo v javnem življenju. Zadnjih dvajset let se je pa začel smesiti, v Daytonu se je pa tako esmesil, da mu ni kazalo drugega, kot zavedno umolknuti.

Morda se je završilo soglasno z božjimi ali z naravnimi postavami, da ga je Velika Previdnost, baš v tem hipu pozvala s življenjske pozornice.

Če so naziranja bogoslovcev pravilna in če človeški duh res živi po smrti, ve danes Bryan marsikaj, česar ne bosta niti Scopes, niti Darrow vedela toliko časa, dokler ne bosta šla za njim.

Da ne postanejo ljudje preveč občutni, se pojavi med njimi od časa do časa človek, ob kojega velikosti lahko merijo svojo malenkost.

Župnik je stopil na prižnico ter začel pridigovati: — Predragi moji farani, lepo je, da prihajate takšno množestvino v božji hram in lepo je, da se človek za tak obisk tudi primarno obleče. Toda če vas pogledam, se mi zdi, da ste preprazkošno oblečeni. Vsi v novih oblekah, zlate verižice se vam leskečejo na prsih, prsti so vam vsi okovani. In ženske! Vse ste v svili in žametu. Človek bi res mislil, ko vas opazuje, da ni nobenega reveža več na svetu. Ko pa po božji službi prestejem vsebino nabiralnika, bi skoro mislil, da ni na svetu nobenega bogatega človeka več.

Romanski kralj Ferdinand je odpotoval iz Romanskega preko Jugoslavije v Pariz.

Na Bledu so mu priredili prebivalci navdušene demonstracije. Kakorhitro je pa dospel v Pariz se je lotil igranja in takoj prvo neč zaigral petdeset tisoč frankov. Po tej veliki izgubi je smej zapustil igralnico.

Zakaj bi se ne smejal, zakaj bi ne bil vesel.

Da je zaslužil tistih petdeset tisoč frankov mu ni bilo treba trdo delati, niti duševno niti telesno.

Na povabilje predsed. Coolidge-a bo dne 1. septembra ameriška prohibicija že vdesetlet popodnomu uveljavljena.

Kar uveljavijo naj jo. Samo pi-jače nam ni potreba vzeti po 1. septembru.

Deset ameriških zrakoplovec je tako navdušenih za demokracijo, da so šli in se udeležili vojne v Maroku.

Škoda, da se niso pridružili pravi stranki.

Pridružili so se namreč Francozom, v boju proti Maročanom, ki se v resnici bore za prostost.

Od patra Koverte ni dobila sedaj Edinost nobenega izvršnega poročila iz stare domovine.

Kaj je temu vzrok? Pa se možak vsaj ni spajdalil z Maričko Miklošič, ki je odpotovala lani v stari kraj?

DVE VLADARSKI DRUŽINI

Slika nam predstavlja vladarja Norveške in Belgije. Zada sta norveški kralj Haakon in belgijski kralj Albert. Spredaj pa: belgijska princesa Marija Jos, belgijska kraljica in belgijski prestolonaslednik.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

DRŽAVNI URAD ZA ŽENSKO IN OTROKE V PENNSYLVANIJI

V pennsylvanijskem departamentu za delo in industrijo je bil začeti od meseca julija ustanovljen "oddelek za ženske in otroke". Naloga tega novega državnega urada bo preiskovanje razmer, pod katerimi delajo ženske in otroke, in upravljanje vseh državnih zakonov, ki se tičejo žensk in otrok.

MORTALITETA OTROK V AMER. MESTIH.

Ameriško združenje za zdravje otrok je ravnokar izdalo svoje letno poročilo o mortaliteti otrok v ameriških mestih, katerih prebivalstvo presega 10.000. V 21 raznih državah je 701 mest, ki spadajo v ta razred, ali na razpolago so le poročila iz 629 takih mest. Povprečna detinjska mortaliteta (razmerje smrti izmed vsakih tisoč otrok pod enim letom) znašala je za leto 1924: 72,2 nasproti 78 v letu 1923. Najmanjše razmerje smrti je bilo 29 v mestu Albany, največje pa 153 v mestu Charleston, S. C. To pomenja, da sta v Albany izmed vsakih sto živorojenih otrok umrli le dva, predno sta dosegla starost enega leta, dočim v Charlestonu umrlo čez 15 za vsakih sto, izmed mest, ki imajo čez 250.000 prebivalcev, ima Seattle najmanjšo mortaliteto (45 za vsakih tisoč), največjo pa Pittsburgh (92). Izmed mest s prebivalstvom od 100.000 do 250.000, najmanjše razmerje smrti izmed otrok pod enim letom ima Cambridge, Mass., 48 let.

Lothar Megendorfer umrl.

Kakor poročajo iz Monakovega, je umrl v Monakovem znani humorist, risar in slikar Lothar Megendorfer, ki je znan po svojih humorističnih listu, ki je razširjen po vsem svetu. Bil je str 78 let.

Umrli v Ljubljani.

Marija Binder, vdova tovarnarja in posestnika, 68 let; ljudmila Babšek, duinarica, 32 let; Anton Legvart, kovar, 47 let; Amadija Ojsterček, šivilja, 20 let; Marija Emeršič, žena umirovljenega železničarja, 68 let; Janez Drobnič, kočarjev sin, 22 let; Jera Gril, vdova želez, sprevedni-ka, 52 let.

V vseh slučajih—

najsibo za pošiljanje denarja v dinarjih, dolarjih ali lirah;

najsibo za izplačanje denarja, katerega hočete iz domovine sem dobiti;

najsibo za vloge na 'Special Interest Account' kjer je Vaš denar varno naložen in prinaša 4% obresti;

najsibo za potovanje v stari kraj in povratek v Ameriko, je najbolje za Vas, ako se obrnete na poznani in zanesljivi zavod, kateri Vas bo vsikdar točno in zanesljivo poslužil:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA
POSLOVNICA V AMERIKI

Franc Milčinski:

MUHOBORCI.

(Nadaljevanje.)

Osmo poglavje.

UBEGLA RJAVKA.

Bližal se je dan, da Janko od-
potuje na Dunaj.

Po večerji, ki je bila bolj tiha, je
mamica s svojim drobnim glasom
zapela: "Bratec veseli vsi, tralala,
tralala..." razposajeno je ploska-
nila v sihi roki in rekla: — Sata-
mnea, Janko, korajža velja! Ata,
daj, daj fantu kaj drobca, naj gre
malo vun med ljudi, da se razvedri.
Saj je res, kaj bi se vedno doma ki-
sal!

— Rad sem doma, — je z ljubez-
nivim pogledom odgovoril Janko.

— Idi, le idi, — se je oglašil o-
če Podraž in jenal denar iz vze-
nega mošnjčka, — in adijo reci
družbi — ko že pojutrišnjem od-
potuješ. Saj te imajo radi.

— Še ti pojdi, ata, — ga je vz-
podbujala žena.

— Ata bo šel v zaspajo, — je
odgovoril ata in je resnost tega
svojega naklepa podkrepil z od-
kritim, melodično zaokroženim zde-
hom.

Janko je šel torej sam k "Pika-
polonci".

Sprejel ga je glasen krik in smeh.
Družba, ki je bila nocoj nekaj šte-
vilnejša nego običajno, je sedela in
stala okoli gosposke mize v kotu in
vsa pozornost se ji je očito obrača-
la v gosposda Krunoslava Batiča s
cvetko v gumbici, — komaj da so
utegnili odzdraviti Janku in se mu
umekniti, da je pristavil stol. In ko
se je hotel usedi, so se kar trije
hkrati zadržali nanj:

— Kaj pa, ali ne boš čestital? To-
rej čestitaj no! Čestitaj srečnemu
ženinu!

— Kaj se je pa zgodilo? — je za-
čuden vprašal Janko.

S krotom se mu je razodela
velika novica: — Krunoslav se je
zaročil s Slavico.

Janko je čestital brivcu. Burkasti
smeh družbe mu ni bil po godu; vi-
del je, da boli brivca in ga draži.

Povzel je besedo dačar: — Tako
je pač: Tisti, ki so v kurniku, tišče
vun, oni, ki so zunaj, pa v kurnik.

Postar je iztrkal pipo na tla, na
novo si jo je nasaal, pogledal v
Krunoslava, zažgal si je pipo in po-
tem mu prikal. To je pomenilo:
— Nič se ne boj, bo že šlo! Če ne
dobro, pa slabo!

Kregar je trnil ob brivčev vrček.
— Bog te živi, Kruno, pa glej, da
svet ne izumre!

Splošen kroh, trkanje. Janko je
sedel brez pičke.

Rode je z nožem bil po čaši. —
Postrežba, kje si!

Iz kuhinje je prišla Slavica z
novim predpasnikom — več je bi-
lo čipek na njem nego platna —
za pasom cvetko, v lasih rdečo
petljo.

— Hola, nevesta! — je kričal
Rode in tolkel s čašo po mizi. —
Nevesta, ali misliš, da smo v Ka-
nigalileji, da nas puščaš kar suhe.
Janko že tako zabavlja — pazi, da
te ne raztrga po listih!

Janko je stopil k Slavici in ji
dal roko. — Gosposdična Slavica,
prav od srca vam čestitam, — je
rekel in nekako mlo se mu je sto-
rilo. Že dolgo jo je pač poznal.

Beseda od srca je našla pot v sr-
ce. Gorko mu je stisnila roko in se
mu zahvalila — on je bil prvi, ki
ji je čestital brez žaljive primesi.
Pa tudi gosposdu Krunoslavu se je
zdelo dobro in obraz mu je vidno
zlezel v najlubeznivejše poteze.

Slavica je pobrala prazno po-
sodo z mize.

— S čim vam postrežem, go-
spod Podraž?

— Vrček prosim, gosposdična,
vrček!

— Pogledaj ju živ človek, — je
Kregar pogreval stari dovtip in
gledal Slavico in gledal Batiča,
— ali ni to imeniten par? To bodo
otroci!

Slavica je zbežala v kuhinjo.
Krunoslav pa je prosil: — Nikar!
Kadar smo sami med sabo in si
delate norec ali mene — jaz sem
tega vajen! Ali gosposdična Sla-
vica tako šale bole, to vidim, jaz
to vidite vi! Nikdo nima rad, da

se ga žali, jaz nimam rad, in vi,
gosposda, nimate radi, pa nima ni-
ti gosposdična rada — zakaj bi
se jo žalilo! Prosim vas, gosposda!
Kregar se je otrsela teh besed.

— Kakor želiš, Kruno, tako pa
bo! Bom pa od jutri naprej pri-
hajal s cilindrom, saj ga imam
še od maskarade, in z belimi ro-
kavicami, ako bom hotel čašo
piva. Bog te živi, brivska duša!

Tako se je po muhoborski na-
vadi pletla zabava in Janka je
mikal, da čim prej zopet odide.

Pa je prikrehal še župan. Zo-
pet krik in smeh, razodetje novi-
ce in čestitanje. Pozdravil se je
tudi z Jankom.

— Glej, Janko! Sem mislil, da
ste že na Dunaju. Pojutrišnjem
greste, pravite? Le dobro opri-
vite, lahko postanete še velik go-
spod. Zakaj pa ne? Še v državni
zbor vas volimo, boste po dvajset
kronice vlekli na dan!

Zdaj, ko je bil župan tukaj, je
prišla tudi vkupna pičaka na mi-
zo — ta navada se je bila že u-
koreninila. In potem je morala
še Polona noter.

— Polona buzarona! — je rekel
župan, — daj sem roko, da ti čes-
titam! Zdaj ko boš oddala hčer,
se pa lahko še sama omožiš.

— Da! Štiri na ramo, hajd v
jamo! — je odgovorila. — Kaj
sem pa hotela, saj se ni dalo več
gledati, — šegavo je zažugala bo-
dočemu zetu — to je vedno tišče-
valo vkupa. Treba je bilo narediti
konec. — Otroci delajo sive lase!

— Kaj sive lase! — je hitel da-
čar, da ga kdo ne prehit. — Se-
daj dobiš zeta: namaže te in čez
noč boš zopet črna kakor kavka.

Med splošnim smehom se je po-
slovil Janko — nocoj mu je manj-
kalo dozvoletosti za domorodno
duhovitost muhoborsko.

Mati Polona je zopet odšla v
kuhinja. Na poslovilnega se Jan-
ka prostor pa je morala sestiti Sla-
vica — tako je zahteval župan.
Dobila je svojo čašo in župan je
napil.

Rekel je, da brivcu niso nikdar
dosti zaupali, ker je z vsemi ma-
zili namazan. (Kroh!) Kruno-
slav si je grizel smeke brke, Sla-
vica se je nemirno sukala po stol-
tu). — Tega se pa vendar nismo
zanasali, da je tak hajduk, da
nam ugrabi najlepšega dekleta!

(Živio! Brivce in Slavica sta se
zadovoljno oddelila — toda pre-
zgodaj!) — Zaročnemu paru vsi
prisrčno čestitamo, tebi Krunoslav
pa povrhu svetujemo: pazi, da
ne doživš, kar ti obeta tvoje ime,
da ti v zakonu ne zraste krona
na tvoji maziljeni glavi — v po-
dobni rožičkov! — Pomislaj na
kazalecna vrh glave, da je omiz-
je kar vriskalo od veselja.

Župan je bil jako zadovoljen
s svojim govorom, veselo so zve-
nele čaše, tukala sta tudi Kruno-
slav in njegova nevesta — kaj
pa sta hotela! Toda radost jima
ni posebno odsevala z obrazov.

Potem ni bilo drugače, vsi so
siliili vanj — gosposd Batič je mo-
ral odgovoriti. V njegovem glasu
pa je bilo nekaj, kar se ni njema-
lo z razposajenim razpoloženjem
družbe. Rekel je:

— V imenu svoje drage in čis-
lane neveste in v svojem lastnem
imenu a lepo in cifrasto zahva-
ljujem na napitnici in sploh na
vseh čestitkah. Jaz nisem dovtip-
en človek, zato se dovtipnemu
govoru gosposda predgovornika in
vsem drugim dovtipom tudi ne
morem odzvati enako dovtipno.

Zato se zadovoljite z resno be-
sedo! Gosposda, da sem se zaročil
z gosposdično Slavico, to ni nikak
slab dovtip, ampak je istina! —
In zaročil sem se, ker mi je ta-
ko ukazalo sree, ne pa zato, da
ima slavna gosposda pri pičaji svo-
je burke. Ako prav sem brivce,
dušo imam pa le. Hvala lepa!

Mojdunaj! Ta poper je bil hud!
Tako uničujočega odpora gosposd
Batič pravzaprav ni nameraval že
odkrajka, pa se je bil spotoma ob
lastnem govoru bolj in bolj raz-
buril. Tako je bila moč njegove
besede.

Usedel se je in tresla se mu je
roka, ko je nesel vrček k ustom.
Slavica je tiho vstala in izginila
od mize v kuhinjo — nikdo je ni
zadrževal. Komaj še, da je odnes-
la suhe oči.

Mučni molk je prekinil župan:
— Čudim se... čudim se... in
majal je z glavo.

Potem se je, hoteč rešiti polo-
žaj, ojunail dačar in udaril po
šaljivi struni.

— Beži no, beži, šalobarda! —
je rekel, — kaj ti pa je? Ali so se
ti možgani prismodili, kaj, ko si
zjutraj si žgal tiste svoje lepe
kodre, ti mila Jera ti, neumna!

Dačarja so gotovo navdajali
najboljši nameni, nčinek njegovih
besed pa je bil ravno nasproten,
nego ga je pričakoval.

Krunoslav je vstal izza mize,
bliskalo se mu je po čelu in v očeh
in tresel se je od togote, in kadar
je bil togoten, mu je usehnil vir
besedi.

— Prepovedujem si, prepove-
dujem si! — je ponavljal. Vsako
razlajenje si prepovedujem. To-
žil bom!

Tako je govoril in v čast mu je
šteti: dasi so mu od jeze škife-
tali zobje — meje dostojnosti ni
prekoračil.

Omizje pa le še ni dalo miru in
oglasil se je Kregar.

— Tožil, seveda boš tožil, saj
moraš tožiti zaradi dviga sodnih
opravil v Muhoboru. Ti boš tožil,
župan pa plača stroške.

Krunoslav je žugal s prestom.

— Sale je konec! Zdaj gre za
res — boste že videli! Pet mojih
tožeb visi — niobene ne kamak-
nem — nobenemu ne odpustim:
vsi boste sedeli, vsi! Naj pa župan
potem vam povrno stroške, meni
jih ne bo več treba! In še sedeti
naj gre: namesto vas! Z bogom!

Izvil se je izza mize in odšel in
ko je bil že pri durih, se je spom-
nil na klobuk pri ključki nad mi-
zo, pa se ni maral vrniti, da ne
pokvari mogočnega vlska svoje-
ga odhoda, in je odšel kar brez
njega. Zunaj v veži ga je že pri-
čakovala jokajoča se Slavica —
poslušala je bila pri kuhinjskih
vratih in ko je odhajal, hitela na
okoli, da ga je ujela v veži.

Z ljubečo roko ga je vedla sko-
zi vežo v kuhinjo. Tam so ga po-
sadili k ognjišču, mama so skuha-
li vina s cimetom in sladkorjem
in Krunoslav se je polagoma umi-
ril in tudi dar prejšnje zgovor-
nosti se mu je zopet vrnil, hvala
Bogu! — V gostilni je pa tisti ve-
čer stregla le še Mica, kuhinjska.

Zunaj je bila lepa noč. Nbo
temno brez mesece; na severnem
delu neba so živo migljale zvez-
dice, ob jugu so se vozili oblaki.
Okoli ogalov hiš, ob vrhah dreves
se je lovil mehak veter in dišalo
je po pomladi.

Janko iz gostilne ni šel narav-
nost domov.
Prijazna noč ga je zvalila po
trgu. Šel je nocoj z doma, da se
poslovi — pa se ne bi poslovil od
trga, njegovih ulic, nečutih ko-
tov, ogalov, ovinkov, od cerkve
in od olupševalne klopi, od žab-
jega potoka, od mostu, od kape-
lice... Koliko spominov mu je bi-
lo združenih z vsakim prostorč-
kom!

Rad je imel ta svoj Muhobor,
kakršen je bil; ni si kaj mogel —
vse se mu je zdelo tako važno in
imenitno, kar se je tu godilo. —
Nad Muhobor ni kraja na svetu!
Če bi se res kdaj uresničilo, da
dobi Muhobor sodnijo in bi nanes-
lo, da pride on semkaj za sodnika:
večje sreče si ne more želeli. Ne
misli. — Kako bi ga častili Mu-
hoborci, o, tudi župan, in kako
bi bili nanj ponosni starši! Nik-
dar se ne bi genil od tod! Očetovo
hišico bi vzdignil in sveta priku-
pil; velik sadonosnik bi si vzgo-
jil, s samim plemenitim sadjem,
v vzgled sosedom; kokiši bi redil
za izvoz in s hmeljem bi poskusil
— hmelj bi nemara uspeval na
tem svetu... Da je delokrog sod-
nika pravzaprav nekoliko druga-
čen, mu ni prihajalo na misel.

Tako so ga grele prijetne san-
je, ko sta ga zamišljenega nosili
nogi po ulici med vrtovi.

(Dale prihodnjé.)

"GLAS NARODA", THE BEST
JUGOSLAV ADVERTISING
MEDIUM

IZ YELLOWSTONE PARKA.

V Yellowstone parku je tolmun, ki je znan pod imenom "Hand-
kerchief Pool". Izletniki se zabavajo s tem, da mečejo vanj
svoje umazane robce. Ena stnija vode potegne umazan robec v
globino, druga stnija ga pa prinese popolnoma osušenega na
površino vode.

Obravnava proti morilcu osmih oseb.

V ponedeljek 6. julija se je pri-
čela pred porotnim sodiščem v
Limbumbu ob Lahni razprava pro-
ti znanemu večkratnemu morilecu
Fricu Angersteinu, prokuristu in
pisarniškemu predstojniku pri
postajnici velike industrijske
trrdke v Haigeru.

Angerstein je izvršil osem umor-
ov, več poneverb, skupno 13 zlo-
činov in deliktov. Trrdka Zypen-
Wissener Eisenhueten ima v Hai-
gerju svojo podružnico, kjer je u-
služben polog večjega števila de-
laveev tudi potrebno število ura-
dnikov. Angerstein je bil skupno
z nekim Nixon uslužben kot knji-
govodja z obsežnimi pravicami.
Imel je prosto stanovanje in me-
sečno plačo v znesku 390 mark.

V soboto 29. novembra lani je
Nix sporočil ravnatelju, da v bla-
gajni ni vse v redu. Prihodnji
ponedeljek naj bi se izvršila revizi-
ja, ki naj bi ugotovila Angerstei-
novo krivdo. V zvezi s tem je za-
krivil Angerstein celo vrsto umor-
ov. Zjutraj ob štirih je vdrl v
spalnico svoje žene ter jo na me-
stu zabodel z lovskim nožem. Žena
je bila takoj mrtva. Nato je izva-
bil svojo taščo v kopalno sobo,
kjer ji je s sekuro razklal glavo.
Ko je prišel na pomoč domača
uslužbenka, jo je pobil do smrti.

Takoj nato je umoril v kuhinji
svojo svakinjo, osemnajstletno
Elo, ki se je ravnokar vrnila z o-
biska. Morilec je imel v svoji slu-
žbi 24-letnega vrtarskega po-
močnika Geisa in pomočnika Da-
ra. Ko je v kleti ubil svojega psa,
je poklial v svojo sobo Geisa in
ga zavratno umoril. Tudi Dara
je ubil zavratno. Po vseh teh u-
morih je ubil v jedilnici še pisar-
niškega uradnika Kiela in njego-
vega tovariša Dithhardta.

Da bi zbrisal svoje strašno zlo-
činsko dejanje je zažgal hišo na ta
račin, da je polil prvo nadstrop-
je z bencolom ter je na podstrešju
zanetil ogenj tako, da je morala
hiša pričeti goreti šele pozno po-
poldna. Hotel je namreč v slučajnu
suma dokazati svoj alibi in izvr-
niti vse zločine na nepoznane sto-
rilec. Glede na to, da je morilec
se je vrnil v bližino svoje hiše, in
sicer v bližnjo vilo, kjer je sklepal
na pomoč, kajti baš v tem času so
objeli plamen hišo njegovih zlo-
činov. Morilec je trdil, da so izvr-
šili umore in požig roparji, ki so
silo vdrli v hišo, končno pa se je
izdal ter so ga zaprli. V ječi je
bil kljub svojim groznim de-
janjem vedno miren in je bral sve-
to pismo.

Morilec so pripeljali v dvorano
vkljenjena na rokah in nogah.
Pri zaslišanju je izjavil, da je ži-
vel s svojo ženo zelo srečno. Gle-
de poneverb se zagovarja, češ da
je moral dati denar ljudem, ki so
ga prisilili z grožnjami oziroma
da je v interesu trrdke izvršil ra-
zna naročila. Pri pripovedovanju

groznih dogodkov je morilec ve-
činoma miren. Pravi, da je umoril
svojo ženo, ker ga je prosila, naj
jo ustrel. Baje je padel v neza-
vest, nakar je prestrašen bežal v
klet, kjer je zaslišal glasove svoje
tašče, ki je klicala na pomoč. Ko
je zagledal taščo, se ga je polasti-
la jeza, ker je tašča baje grdo
ravnala z njegovo umorjeno ženo.
Sploh se zagovarja zelo previdno.

Na predsednikovo vprašanje,
kakor in zakaj je umoril svojo ženo,
ki jo je po lastni izjavi ven-
dar ljubil, odgovarja morilec ob-
širno ter navaja okoliščine, ki so
neposredno uplivala nanj. Par-
du pred umorom je našel v ženi
ni omari med perilom njeno po-
slovilno pismo, iz katerega je skle-
pal o njenih samomorilnih nameni-
h. Baje ma je žena že l. 1921.
pisala, da se hoče usmrtiti, ker ne
more biti zanj to, kar mora biti
vsaka žena svojemu možu. Zvečer
pred umorom je zavil dve aspi-
rini in izpil dva kozarčka žganja.
Kmalo po polnoči je vstal, ker je
dobila žena srčni napad.

Bil je še bolj vznemirjen, ko
mu je tašča povedala, da je eden
svakov sifilitičen in da more zbo-
leti na tej bolezni vsa družina.
Vse to ga je silno vznemirilo, zla-
sti še, ker sam bolha na jetiki.
Zato je sklenil, da se poslovi od
življenja skupno s svojo ženo.
Vzpel je v sosedno sobo, kjer je
zdel samokres. Ko se je trnil v
spalnico, je opazil, da se je žena
medtem osvestila in mu vzela sa-
mokres, nakar je padla ponovno
v nezavest.

Nato je videl v sosedni sobi lov-
ski nož in je stopil z njim zopet v
spalnico. V tem trenutku pa je
žena odprla oči in ker se mu je
zdelo, da še ni mrtva, jo je za-
bodel. Morilec pravi: Ko sem videl
kri, nisem več vedel, kaj se je
zgodilo. Na predsednikovo vpra-
šanje, ako je žena še kaj sprego-
vorila, je odgovoril: Ne, pri vbo-
laju ne, toda prej, ko sem imel v
roki samokres, je rekla: Oče, od-
pusti mi! Razburjen je hitel v pi-
sarno, kjer je hotel izvršiti samo-
mur, toda oba samokresa se nista
sprožila. Predsednik ugotavlja,
da je komisija našla samo en sa-
mokres, ki pa ni bil nabit. Anger-
stein je potem tekkel v klet, da
bi poiskal kako orodje, s katerim
bi se usmrtil. Tam je našel sekuro,
s katero si je hotel odsekati
roko.

Angerstein nadaljuje s poveče-
nimi očmi: Da, hotel sem si odse-
kati roko, toda baš v tem trenu-
tu sem začel od zgoraj taščine
klince. To me je silno razburilo. Za-
to sem hitel gori in sem jo ubil.
Predsednik: Zakaj ste bili vzne-
mirjeni? Obtožene: Med menoj
in taščo so bile vedno malenkosti,
ki so me zelo vznemirjale. Ker je
kričala, sem se silno razjezil.

Nato se je pričelo zasliševanje

u umoru služkinje. Po Angerstei-
nevi izpovedi se je služkinja po u-
muru tašče nenadno pojavila
pred njim. Dekle je gotovo sliša-
lo taščine klince po pomoči. Obto-
žene: Ko sem jo opazil, se me je
polastilo veliko razburjenje. Vz-
dignil sem sekuro, in ker je beža-
la, sem tekkel za njo po stopnicah.
Jo zgrabil in jo udaril s sekuro po
glavi, nakar je padla na tla.

Morilec je šel potem v kuhinjo,
kjer je umil sekuro. Z očisteno se-
kuro se je vrnil v spalnico in je
ponovno udrihal po umorjeni že-
ni in po tašči. To svoje dejanje
utemeljuje naravnost z zločinskim
izgovorom, češ, da se je nenadno
odprlo okno in se mu je zdelo, da
se je žena zopet prebudila. Ko je
ponovno umil sekuro, je šel v ku-
hinjo, kjer je zaspal ter se je zbu-
dil šele rano v jutro. Odšel je v
pisarno, kjer je opravil neke po-
sle.

Končno je prišel vrtar Geist v
kuhinja, da popije svojo običajno
kavo. Angerstein trdi, da se je
spomnil nočnih dogodkov šele pri
njegovem dohodu in ko je opazil,
da v ognjišču še ne gori. Ker se je
bal, da je vrtar morda videl tru-
pla, ga je kratkoma pobil. Še
med ubijanjem je vstopil urad-
nik Dithhardt, ki se je silno pre-
strašil ter je zbežal v sosedno so-
bo, kjer ga je Angerstein tudi po-
bil s sekuro. Ista usoda je doletela
tudi Kiela, katerega je morilec
večkrat ranil tudi z lovskim no-
žem. Na predsednikovo vpraša-
nje, ako je po vsakem umoru umil
sekuro, je odgovoril: Ne
vsakokrat, temveč po vsaki poto-
di. Predsednik: koliko period raz-
likujete? Obtožene: Najprej je
prišla moja žena, moja mati in
moja sestra, nato Geist, Ditt-
hardt in Kiel.

Truplo svoje svakinje je pokril
vsa druga pa je pustil, kakor so
bila. Po končanih grozodejstvih
je imel službeno telefonski pogo-
vor. Nato je srečal na stopnicah
še knjigovodjo Dara, ki ga je tu-
di ubil, ker je mislil, da je videl
njegovo krvavo početje.

Predvsem so bile zaslišane pri-
če, ki so prve našle Angersteina,
ki se je po požigu hiše sam javil
z namenom, da bi varal, češ, da se
roparji napadli tudi njega. Med
tem je tudi ravnatelj podjetja,
ki je med požarom tekkel v hišo,
od koder se je takoj vrnil z besed-
dami: To je strašno! V hiši so vsi
mrli! Zaslišanje brata umorjene-
ga Geista je bilo zelo dramatično.
On pravi: Ko sem z drugimi sto-
pil v gorečo hišo, so že prinesli po
stopnicah prvo truplo. V bližini
sobi smo videli zopet mrliča. Ko
sem mu posvetil v obraz, sem vi-
del, da je moj brat. Priča ni mo-
gel nadaljevati vsled prevelikega
ganotja. Med zasliševanjem pri-
še je obnašal Angerstein zelo apa-
tično.

14. julija je bila razglase-
na sodba. Obtožene je bil radi u-
mora v osmih slučajih obsojen na
smrt in na dosmrtno izgubo vseh
državljan-kih pravic. Morilna
orodja so bila zaplenjena. Stro-
ške postopanja nosi obsojenec
Angerstein. Je obsodbo sprejel
pripravljen. Izjavil je, da je mo-
goče njegovo dejanje plačati sa-
mo s krvjo.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
'GLAS NARODA' NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH

POLJAK PRED SODIŠČEM.

Kruta usoda, v kateri igra voj-
na svojo kruto vlogo, je spravila
Poljaka Ladislava Rifčesa pred
sodišče v Curihu. Zanimiv je potek
njegovega življenja. On je sin u-
gledne družine. V stari Avstriji
je bil kadet, pa je imel nesrečo,
da je padel s konja in se nevarno
poškodoval. Ta padeč je bil prvi
vzrok njegovi poznejši živčni raz-
draženosti, ki mu je vzela vso e-
nergijo. V vojni je služil komaj
20 let star kot prostovoljec v polj-
skih legijah, bil je v Rusiji, kjer
se je nalezil malarije, Napol zmr-
znjen in izstradan je prišel iz
Kampatov v bolnico. Potem je bil
oficir v avstrijski armadi. Zasula
ga je bila granata in 18 mesecev
je bil v zdravniški oskrbi. Potem
se je udeleževal spiritističnih sej,
ki so ga tako zmotile, da je prišel
za nekaj časa celo v blaznico. Po
mirovnem času je nekaj časa študiral
potem je zopet prisostvoval pri
spiritističnih sejah in je prišel
igrati. Nato je bil po raznih
službah, sleskem premogovnem
koncernu se je povzpel do zaup-
nega uslužbenca mesta ali plača
pa je bila slaba. Bolchen je bil ve-
dno. Tu je dožorelo v njem nag-
nenje za goljufijo, ki ga je spravi-
lo pred sodišče. Imenoma trdke
je stopil s ponarejenimi podpisi v
zvezo z neko banko v Curihu, kjer
je dvignil vsoto 84.500 frankov.
Potem je pil. Ni pa imel, kakor
pravi, namena napraviti trrdki
škodo, marveč samo radi slabe
plače ji je hotel pustiti spomin.

Mislil je, da če pojde v Monte
Carlo, da tam lahko veliko pri-
kljuje? Obtožene: Najprej je
prišla moja žena, moja mati in
moja sestra, nato Geist, Ditt-
hardt in Kiel.

Truplo svoje svakinje je pokril

vsa druga pa je pustil, kakor so

bila. Po končanih grozodejstvih

je imel službeno telefonski pogo-

vor. Nato je srečal na stopnicah

še knjigovodjo Dara, ki ga je tu-

di ubil, ker je mislil, da je videl

Kapitan Marryat:

JOSEPH RUSHBROOK

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

2

(Nadaljevanje.)

— Prijatelj Byres, moje mnenje je, da ustrajate pri marsičem, le pri molitvi ne. V vašem sedanjem stanju pa hočem biti popustljiv z vami. Naprej, primite ga, kajti drugače bom moral zavleči domov kar dva. Primite ga pod pazduho na eni strani in jaz na drugi. Le še četrtil milije je do njegovega doma.

Byres, ki je bil, kot že rečeno, najbolj trezen med tremi, ni smatral vredno odgovoriti solmostru. Oba sta prišla svojega tovariša, ga vztrajala ter se napotila naprej.

Pijani je to, kar se je vršilo krog njega, vsaj toliko razumel, da je mehanično stopical. Po kratkem času so dospeli do neke kočice, na koje vrata je prišel solmostr tolči, dokler se niso odprla. Na pragu se je prikazala velika, lepa ženska, ki je držala svečo v roki.

— Sem si mislila, — je rekla ter zmajala z glavo. — Stara povest! Sedaj bo zopet celo noč stokal ter ne bo mogel vstati pred polnoč. Kakšno življenje! Spravita ga noter in hvala za vajino prizadevanje.

— Bilo je težko in vroče delo, — je rekel solmostr, ki je sedel na stol potem ko sta oba položila svojega tovariša na posteljo.

— Vrijamem, — je odvrnila žena. — Ali vama smem ponuditi malo piva, Mr. Furness?

— Da, če ste tako prijazna. Škoda, da se ne more vaš mož držati lahkega piva.

— Res je, — je odvrnila žena, odšla ter se kmalu vrnila z vrčem piva.

Solmostr je izpraznil posodo na polovico ter dal ostalo Byresu.

— In moji mali prijatelj Joe? — Gotovo že spi.

— Da, ubogo dete in jaz sama bi morala biti že v postelji. Kmalu bo polnoč.

— No, Mrs. Rushbrook, želim vam lahko noč! Pojdiva, Mr. Byres, — gospa bi šla rada spat.

— Lahko noč, Mr. Furness, lahko noč, gospod in lepa hvala.

Solmostr in krošnjar sta zapustila kočico. Mrs. Rushbrook je nekaj časa gledala za obema, a nato skrbno zapahnila vrata.

— Odšla sta, — je rekla, ko se je vrnila k svojemu možu.

Kakšno presenečenje pa bi moralo napolniti vsako drugo pričo, ko je skočil Rushbrook, kakor hitro je slišal solmostr, na noge ter stal tam kot lep, šest čevljev visok, pokončen mož, ki ni kazal niti najmanjšega znaka pijanosti!

— Draga Jane, — je rekel, — ne bo lahko zopet najti tako noč ter moram hiteti, ne da bi izgubljal čas. Ali je moja puška pripravljena?

— Vse v redu. Joe leži na svoji postelji, a je obličen ter pripravljen vsaki trenutek.

— Poklič ga, kajti čas je dragocen. Ta pijani tepec Furness me je hotel vreči preko mostu. Snaga za oba, da sta opustila poskus, kajti drugače bi moral napraviti z obema drug obračun ter jima zagreniti klepetanje. Kje je Mum?

— V pralnici. Takoj pokličem njega in Joe-a.

Žena je zapustila sobo, dočim je vzal Rushbrook puško ter municijo in se pripravil za svoj izlet. Kmalu nato je prišel v sobo očaršar pes ter legel k nogam svojega gospodarja. Kmalu nato se je vrnila Mrs. Rushbrook z Joe-om, drobnim, slabotno izgledajočim dvanajstletnim dečkom, ki je bil zelo majhen za svojo starost, a očitno uren in spreten kot mačka. Nikdo bi ne zapazil na njem, da se je ravno kar prebudil iz spanja. Nikakega zdelanja, nikakega sledu lenobe. Njegove oči so blestele kot oči orla, ko je vrzel preko hrbita vrečo ter posegel po zvinku sukanca. Žena je ugasnila luč, odprla palahno hišna vrata, se ozrla skrbno na okrog ter se vrnila nato k svojem možu, ki je zapustil hišo z lahkim živigom, služečim kot signal za dečka in psa. Nobene besede se ni izgovorilo. Vrata so se zaprla za njimi in trojica se je neslišno oddaljila.

Drugo poglavje.

Predno nadaljujemo s svojo povestjo, hočemo pojasniti čitateljem to, kar se jim mogoče dozdeva čudno. Joseph Rushbrook, katerega smo videli v zadnjem poglavju oditi iz kočice s dečkom in psom, je bil rojen v vasi, v kateri je takrat stanoval. V svoji mladosti, nekako štirideset let pred dobo, v kateri se pričinja naša povest, so bile postavne proti divjim lovecem manj stroge in odredbe manj popolne. Takrat je imel puško, kot oče pred njim, in potem ko je več let plenil po gozdovih ter se seznanil s slehnim kotičkom v okolici, je stopil na nakem sejmu v bližini med vojake. Le tri mesece je ostal v domači deželi, nakar je bil njegov zbor poslan v Indijo, kjer je moral ostati enajst let, predno se je vrnil domov. Pa tudi v Angliji mu ni bilo dolgo časa usojen počitek. Po šestih mesecih je dobil njegov polk povelje, naj odide v službo v Sredozemskem morju in zopet je poteklo dvanajst let. Koncem te dobe je dobil težko rano v glavo in bil je odpuščen s penzijo.

Sklenil je vrniti se v svojo domačo kraj ter se tam nastaniti, kajti upal je pošteno izhajati s svojo penzijo in kakim stranskim zaslužkom.

V domačem kraju so ga komaj še poznali, kajti številni njegovi tovariši so se izselili, dočim so bili drugi deportirani radi kršenja lovskih postav. Zdelo se mu je vsled tega, da je tujec, dočim je pričakoval, da bo našel obilo prijateljev in znancev. Tudi grajščina s posestvom je prešla v druge roke. Bila je last bogatega tvorničarja, ki je sedel k počitku. Vse to je bilo za Rushbrooka novo ter se vsled tega ni mogel počutiti domačim. Jane Alej, zelo lepa mlada deklica, ki je služila v neki gospodski hiši ter bila hčerka onega njegovih tarih prijateljev, je bila med ostimi maloštevilnimi, ki so mu mogli nuditi pojasnila glede njegovih znancev. Bila je hčerka deportiranega divjega loveca in to je bilo za Rushbrooka neke vrste pripomočilo.

Znanstvo med obema se je končala s tem, da jo je vzel za ženo. Nista se živela dolgo v svoji hiši, ko se je vrnila stara strast Rushbrooka. Ni mogel postopati. Predolgo je nosil puško ter bil vsled službe v inozemstvu tako vajen razburljivega življenja, da mu je bilo naravnost nemogoče živeti, ne da bi obrnil svojo puško proti kakšni stvari. Lovska strast se je vrnila in njegova žena ga ni odvrčala od tega, pač pa ga še bodrila. Posledica tega je bila, da je bil Joe Rushbrook par let pozneje najbolj predrzen divji lovec v okolici. Pogosto so ga imeli na sumu, a še nikdar zasledil ni, sicer raditega, ker so ga smatrali za pijanca. Njegova žena mu je svetovala, naj se posluži te maske, ker je zapazila, da ne bo nikdo iskal v pijanem divjega loveca.

(Dalje prihodnjič.)

BOJ MED ZNANOSTJO IN SV. PISMOM

Ko se je vršila v Daytonu, Tenn., značilna obravnava proti profesorju Scopesu, so si omislila skoro vsa daytonska dekleta male, iz blaga napravljene opice, katere so prenašale po mestu kot prenašajo deklice svoje punčke.

V MORSKIH GLOBINAH

Večja britanska znanstvena ekspedicija se je podala lanske leto v britanski Honduras v namenu, da preišče tamošnje globine morja. Ekspediciji načeljuje dr. Thomas Grann in F. A. Mitchell-Hedges, ki je poslal iz mesta Waterloo zanimivo pismo, ki ga je priobčil "Daily Mail".

Piscee naglašča, da si ljudje še danes ne morejo predstavljati skrivnostnega življenja, ki se odgrava v globinah oceana. Ekspedicija je naletela na oceansko džunglo (goščo), kjer rastejo pod morska drevesa, celih 30 čevljev visoka, z velikanskimi praprotni in neštevilnimi drugimi rastlinami.

Po tej gošči in okoli nje plavajo čudovite ribe, vsak drug centimeter njih telesa je drugačne barve, svetijo pa se tako kot bi bile iz emajla. Raziskovalci so nadalje ujeli velikega morskega pajka, katerega noge so pokrite z več centimetrov dolgimi lasmi.

medtem ko je telo neporaščeno. Žival ima kljun. Ujeli so tudi več različnih morskih stonog, med katerimi je bila ena abnormno velika in je merila 66 cm. Opazili so tudi 19 sip, ki so plavale na vodni gladini. Ko so zamahnilli proti njim z roko, so naenkrat izbrignile oljnat, rjavo tekočino, ki je skalila morje, nakar so izginile.

Videli so tudi mehke nestvore, podobne ogromnim polžem brez lupine, z rogovi in pičkasto barvanim telesom. Bili so dolgi kakih 25 cm in so neprestano izpreminjali svojo obliko. Če zapazijo nevarnost izpuščajo tekočino, ki po barva vodo okoli njih in tako postanejo nevidni. Eno žival te vrste je ekspedicija hotela ohraniti, ko pa so jo dali v spirit, se je v njem raztopila. Njena glava je ogabna. Ima 8 lovč dolgih po 8 cm. Opazili so, kako je zajela z njimi ribo 6 cm dolgo, jo ovila in potegnula v svoja sesalna usta.

Piscee omenja končno, da so našli tudi na takozvane "junjske ribe" v morskem kamnolomu. Na milje okoli raste morska trava v koralni ilovici. Na nekem mestu pa morska tla tvorijo okroglo jamo v premerju 230 metrov.

Njene stene so navpične in na eni strani v njih ogromna luknja in tu prebivajo te ribe.

ZBLAZNELI ZDRAVNIK

Pariški listi so te dni polne poročil o injekcijah zdravnika dra. Bourgata v Marsellu s katerimi je usmrtil vendar več svojih klijentov. Posebno se na dolgo pripoveduje, kako je postopal s svojim prijateljem Rumedem, katerega truplo so našli zaprt pri njem v stenki omari in že skoraj razpadlo. Rumed je imel pri sebi vedno precej denarja, kar je dr. Bourgat do bro vedel. Nekoč ga je povabil k sebi in mu vsilil injekcijo, kateri je Rumed podlegel. Tajinstvene smrti je umrl voditelj nekega ameriškega bara. Prebil je noč v zdravniškovi družbi v nekem plesnem lokalu. Potem je naglo umrl. Gokori se dalje o dveh slučajih, kakor je neka bolniška sestra in neka prostitutka umrli na posledicah ran z bodalom, ki jih je povzročil omenjeni zdravnik. Ugotovilo se je v teh in drugih slučajih, da so izginili večji denarni zneski ali dragocenosti.

O doktorju Bourgatu pripovedujejo oni, ki ga poznajo, da je veljal za zelo odličnega zdravnika, ki je vžival povsodi velik ugled in je imel polno prijateljev. Dr. Bourgat je eleganten mož in dober govornik. Po dnevi je hodil okoli in se gibal kot ugleden zdravnik, ponoči pa je zahajal čisto med navadne apaše in se z njimi udeleževal pijančevanja in orgij. Tako življenje seveda je zahtevalo mnogo denarja, še toliko bolj, ker je bil zapustil svojo prvo ženo in se poročil z drugo precej veseljasko značaja. Pripoveduje se o njem vedno nove stvari in razkrili bi bodo najbrže še številni slučaj, ko je s pomočjo injekcij okradel svoje klijente. V preiskovalnem zaporu se drži povsem mirno in študira razne medicinske knjige.

Bourgat je bil v vojni ranjen štirinajstkrat in je kazal večkrat tudi duševno zmedenost. Vojne rane so najbrž vplivale na spremembo njegovega značaja. Ena rana je bila tako huda, da je bil 5 mesecev skoro slep.

Svoje zločinsko početje je izvrševal tako previdno, da niti njegov sluga Beauveau ni ničesar slutil, vsaj kakor pripoveduje pred preiskovalnim sodnikom. Ko je ležalo truplo zdravnikovega prijatelja blaganiha Rumed na divanu v ordinacijski sobi, je mislil, da je to pacient, ki mu je prišlo morda slabo, nikakor pa ni mislil, da bi bil mrtev.

ZBLAZNELI ZDRAVNIK

Pariški listi so te dni polne poročil o injekcijah zdravnika dra. Bourgata v Marsellu s katerimi je usmrtil vendar več svojih klijentov. Posebno se na dolgo pripoveduje, kako je postopal s svojim prijateljem Rumedem, katerega truplo so našli zaprt pri njem v stenki omari in že skoraj razpadlo. Rumed je imel pri sebi vedno precej denarja, kar je dr. Bourgat do bro vedel. Nekoč ga je povabil k sebi in mu vsilil injekcijo, kateri je Rumed podlegel. Tajinstvene smrti je umrl voditelj nekega ameriškega bara. Prebil je noč v zdravniškovi družbi v nekem plesnem lokalu. Potem je naglo umrl. Gokori se dalje o dveh slučajih, kakor je neka bolniška sestra in neka prostitutka umrli na posledicah ran z bodalom, ki jih je povzročil omenjeni zdravnik. Ugotovilo se je v teh in drugih slučajih, da so izginili večji denarni zneski ali dragocenosti.

O doktorju Bourgatu pripovedujejo oni, ki ga poznajo, da je veljal za zelo odličnega zdravnika, ki je vžival povsodi velik ugled in je imel polno prijateljev. Dr. Bourgat je eleganten mož in dober govornik. Po dnevi je hodil okoli in se gibal kot ugleden zdravnik, ponoči pa je zahajal čisto med navadne apaše in se z njimi udeleževal pijančevanja in orgij. Tako življenje seveda je zahtevalo mnogo denarja, še toliko bolj, ker je bil zapustil svojo prvo ženo in se poročil z drugo precej veseljasko značaja. Pripoveduje se o njem vedno nove stvari in razkrili bi bodo najbrže še številni slučaj, ko je s pomočjo injekcij okradel svoje klijente. V preiskovalnem zaporu se drži povsem mirno in študira razne medicinske knjige.

Bourgat je bil v vojni ranjen štirinajstkrat in je kazal večkrat tudi duševno zmedenost. Vojne rane so najbrž vplivale na spremembo njegovega značaja. Ena rana je bila tako huda, da je bil 5 mesecev skoro slep.

Svoje zločinsko početje je izvrševal tako previdno, da niti njegov sluga Beauveau ni ničesar slutil, vsaj kakor pripoveduje pred preiskovalnim sodnikom. Ko je ležalo truplo zdravnikovega prijatelja blaganiha Rumed na divanu v ordinacijski sobi, je mislil, da je to pacient, ki mu je prišlo morda slabo, nikakor pa ni mislil, da bi bil mrtev.

ZBLAZNELI ZDRAVNIK

Pariški listi so te dni polne poročil o injekcijah zdravnika dra. Bourgata v Marsellu s katerimi je usmrtil vendar več svojih klijentov. Posebno se na dolgo pripoveduje, kako je postopal s svojim prijateljem Rumedem, katerega truplo so našli zaprt pri njem v stenki omari in že skoraj razpadlo. Rumed je imel pri sebi vedno precej denarja, kar je dr. Bourgat do bro vedel. Nekoč ga je povabil k sebi in mu vsilil injekcijo, kateri je Rumed podlegel. Tajinstvene smrti je umrl voditelj nekega ameriškega bara. Prebil je noč v zdravniškovi družbi v nekem plesnem lokalu. Potem je naglo umrl. Gokori se dalje o dveh slučajih, kakor je neka bolniška sestra in neka prostitutka umrli na posledicah ran z bodalom, ki jih je povzročil omenjeni zdravnik. Ugotovilo se je v teh in drugih slučajih, da so izginili večji denarni zneski ali dragocenosti.

O doktorju Bourgatu pripovedujejo oni, ki ga poznajo, da je veljal za zelo odličnega zdravnika, ki je vžival povsodi velik ugled in je imel polno prijateljev. Dr. Bourgat je eleganten mož in dober govornik. Po dnevi je hodil okoli in se gibal kot ugleden zdravnik, ponoči pa je zahajal čisto med navadne apaše in se z njimi udeleževal pijančevanja in orgij. Tako življenje seveda je zahtevalo mnogo denarja, še toliko bolj, ker je bil zapustil svojo prvo ženo in se poročil z drugo precej veseljasko značaja. Pripoveduje se o njem vedno nove stvari in razkrili bi bodo najbrže še številni slučaj, ko je s pomočjo injekcij okradel svoje klijente. V preiskovalnem zaporu se drži povsem mirno in študira razne medicinske knjige.

Bourgat je bil v vojni ranjen štirinajstkrat in je kazal večkrat tudi duševno zmedenost. Vojne rane so najbrž vplivale na spremembo njegovega značaja. Ena rana je bila tako huda, da je bil 5 mesecev skoro slep.

Svoje zločinsko početje je izvrševal tako previdno, da niti njegov sluga Beauveau ni ničesar slutil, vsaj kakor pripoveduje pred preiskovalnim sodnikom. Ko je ležalo truplo zdravnikovega prijatelja blaganiha Rumed na divanu v ordinacijski sobi, je mislil, da je to pacient, ki mu je prišlo morda slabo, nikakor pa ni mislil, da bi bil mrtev.

ZBLAZNELI ZDRAVNIK

Pariški listi so te dni polne poročil o injekcijah zdravnika dra. Bourgata v Marsellu s katerimi je usmrtil vendar več svojih klijentov. Posebno se na dolgo pripoveduje, kako je postopal s svojim prijateljem Rumedem, katerega truplo so našli zaprt pri njem v stenki omari in že skoraj razpadlo. Rumed je imel pri sebi vedno precej denarja, kar je dr. Bourgat do bro vedel. Nekoč ga je povabil k sebi in mu vsilil injekcijo, kateri je Rumed podlegel. Tajinstvene smrti je umrl voditelj nekega ameriškega bara. Prebil je noč v zdravniškovi družbi v nekem plesnem lokalu. Potem je naglo umrl. Gokori se dalje o dveh slučajih, kakor je neka bolniška sestra in neka prostitutka umrli na posledicah ran z bodalom, ki jih je povzročil omenjeni zdravnik. Ugotovilo se je v teh in drugih slučajih, da so izginili večji denarni zneski ali dragocenosti.

O doktorju Bourgatu pripovedujejo oni, ki ga poznajo, da je veljal za zelo odličnega zdravnika, ki je vžival povsodi velik ugled in je imel polno prijateljev. Dr. Bourgat je eleganten mož in dober govornik. Po dnevi je hodil okoli in se gibal kot ugleden zdravnik, ponoči pa je zahajal čisto med navadne apaše in se z njimi udeleževal pijančevanja in orgij. Tako življenje seveda je zahtevalo mnogo denarja, še toliko bolj, ker je bil zapustil svojo prvo ženo in se poročil z drugo precej veseljasko značaja. Pripoveduje se o njem vedno nove stvari in razkrili bi bodo najbrže še številni slučaj, ko je s pomočjo injekcij okradel svoje klijente. V preiskovalnem zaporu se drži povsem mirno in študira razne medicinske knjige.

Bourgat je bil v vojni ranjen štirinajstkrat in je kazal večkrat tudi duševno zmedenost. Vojne rane so najbrž vplivale na spremembo njegovega značaja. Ena rana je bila tako huda, da je bil 5 mesecev skoro slep.

Svoje zločinsko početje je izvrševal tako previdno, da niti njegov sluga Beauveau ni ničesar slutil, vsaj kakor pripoveduje pred preiskovalnim sodnikom. Ko je ležalo truplo zdravnikovega prijatelja blaganiha Rumed na divanu v ordinacijski sobi, je mislil, da je to pacient, ki mu je prišlo morda slabo, nikakor pa ni mislil, da bi bil mrtev.

ZBLAZNELI ZDRAVNIK

Pariški listi so te dni polne poročil o injekcijah zdravnika dra. Bourgata v Marsellu s katerimi je usmrtil vendar več svojih klijentov. Posebno se na dolgo pripoveduje, kako je postopal s svojim prijateljem Rumedem, katerega truplo so našli zaprt pri njem v stenki omari in že skoraj razpadlo. Rumed je imel pri sebi vedno precej denarja, kar je dr. Bourgat do bro vedel. Nekoč ga je povabil k sebi in mu vsilil injekcijo, kateri je Rumed podlegel. Tajinstvene smrti je umrl voditelj nekega ameriškega bara. Prebil je noč v zdravniškovi družbi v nekem plesnem lokalu. Potem je naglo umrl. Gokori se dalje o dveh slučajih, kakor je neka bolniška sestra in neka prostitutka umrli na posledicah ran z bodalom, ki jih je povzročil omenjeni zdravnik. Ugotovilo se je v teh in drugih slučajih, da so izginili večji denarni zneski ali dragocenosti.

O doktorju Bourgatu pripovedujejo oni, ki ga poznajo, da je veljal za zelo odličnega zdravnika, ki je vžival povsodi velik ugled in je imel polno prijateljev. Dr. Bourgat je eleganten mož in dober govornik. Po dnevi je hodil okoli in se gibal kot ugleden zdravnik, ponoči pa je zahajal čisto med navadne apaše in se z njimi udeleževal pijančevanja in orgij. Tako življenje seveda je zahtevalo mnogo denarja, še toliko bolj, ker je bil zapustil svojo prvo ženo in se poročil z drugo precej veseljasko značaja. Pripoveduje se o njem vedno nove stvari in razkrili bi bodo najbrže še številni slučaj, ko je s pomočjo injekcij okradel svoje klijente. V preiskovalnem zaporu se drži povsem mirno in študira razne medicinske knjige.

Bourgat je bil v vojni ranjen štirinajstkrat in je kazal večkrat tudi duševno zmedenost. Vojne rane so najbrž vplivale na spremembo njegovega značaja. Ena rana je bila tako huda, da je bil 5 mesecev skoro slep.

Svoje zločinsko početje je izvrševal tako previdno, da niti njegov sluga Beauveau ni ničesar slutil, vsaj kakor pripoveduje pred preiskovalnim sodnikom. Ko je ležalo truplo zdravnikovega prijatelja blaganiha Rumed na divanu v ordinacijski sobi, je mislil, da je to pacient, ki mu je prišlo morda slabo, nikakor pa ni mislil, da bi bil mrtev.

ZBLAZNELI ZDRAVNIK

Pariški listi so te dni polne poročil o injekcijah zdravnika dra. Bourgata v Marsellu s katerimi je usmrtil vendar več svojih klijentov. Posebno se na dolgo pripoveduje, kako je postopal s svojim prijateljem Rumedem, katerega truplo so našli zaprt pri njem v stenki omari in že skoraj razpadlo. Rumed je imel pri sebi vedno precej denarja, kar je dr. Bourgat do bro vedel. Nekoč ga je povabil k sebi in mu vsilil injekcijo, kateri je Rumed podlegel. Tajinstvene smrti je umrl voditelj nekega ameriškega bara. Prebil je noč v zdravniškovi družbi v nekem plesnem lokalu. Potem je naglo umrl. Gokori se dalje o dveh slučajih, kakor je neka bolniška sestra in neka prostitutka umrli na posledicah ran z bodalom, ki jih je povzročil omenjeni zdravnik. Ugotovilo se je v teh in drugih slučajih, da so izginili večji denarni zneski ali dragocenosti.

O doktorju Bourgatu pripovedujejo oni, ki ga poznajo, da je veljal za zelo odličnega zdravnika, ki je vžival povsodi velik ugled in je imel polno prijateljev. Dr. Bourgat je eleganten mož in dober govornik. Po dnevi je hodil okoli in se gibal kot ugleden zdravnik, ponoči pa je zahajal čisto med navadne apaše in se z njimi udeleževal pijančevanja in orgij. Tako življenje seveda je zahtevalo mnogo denarja, še toliko bolj, ker je bil zapustil svojo prvo ženo in se poročil z drugo precej veseljasko značaja. Pripoveduje se o njem vedno nove stvari in razkrili bi bodo najbrže še številni slučaj, ko je s pomočjo injekcij okradel svoje klijente. V preiskovalnem zaporu se drži povsem mirno in študira razne medicinske knjige.

Bourgat je bil v vojni ranjen štirinajstkrat in je kazal večkrat tudi duševno zmedenost. Vojne rane so najbrž vplivale na spremembo njegovega značaja. Ena rana je bila tako huda, da je bil 5 mesecev skoro slep.

Svoje zločinsko početje je izvrševal tako previdno, da niti njegov sluga Beauveau ni ničesar slutil, vsaj kakor pripoveduje pred preiskovalnim sodnikom. Ko je ležalo truplo zdravnikovega prijatelja blaganiha Rumed na divanu v ordinacijski sobi, je mislil, da je to pacient, ki mu je prišlo morda slabo, nikakor pa ni mislil, da bi bil mrtev.

ZBLAZNELI ZDRAVNIK

Pariški listi so te dni polne poročil o injekcijah zdravnika dra. Bourgata v Marsellu s katerimi je usmrtil vendar več svojih klijentov. Posebno se na dolgo pripoveduje, kako je postopal s svojim prijateljem Rumedem, katerega truplo so našli zaprt pri njem v stenki omari in že skoraj razpadlo. Rumed je imel pri sebi vedno precej denarja, kar je dr. Bourgat do bro vedel. Nekoč ga je povabil k sebi in mu vsilil injekcijo, kateri je Rumed podlegel. Tajinstvene smrti je umrl voditelj nekega ameriškega bara. Prebil je noč v zdravniškovi družbi v nekem plesnem lokalu. Potem je naglo umrl. Gokori se dalje o dveh slučajih, kakor je neka bolniška sestra in neka prostitutka umrli na posledicah ran z bodalom, ki jih je povzročil omenjeni zdravnik. Ugotovilo se je v teh in drugih slučajih, da so izginili večji denarni zneski ali dragocenosti.

O doktorju Bourgatu pripovedujejo oni, ki ga poznajo, da je veljal za zelo odličnega zdravnika, ki je vžival povsodi velik ugled in je imel polno prijateljev. Dr. Bourgat je eleganten mož in dober govornik. Po dnevi je hodil okoli in se gibal kot ugleden zdravnik, ponoči pa je zahajal čisto med navadne apaše in se z njimi udeleževal pijančevanja in orgij. Tako življenje seveda je zahtevalo mnogo denarja, še toliko bolj, ker je bil zapustil svojo prvo ženo in se poročil z drugo precej veseljasko značaja. Pripoveduje se o njem vedno nove stvari in razkrili bi bodo najbrže še številni slučaj, ko je s pomočjo injekcij okradel svoje klijente. V preiskovalnem zaporu se drži povsem mirno in študira razne medicinske knjige.

Bourgat je bil v vojni ranjen štirinajstkrat in je kazal večkrat tudi duševno zmedenost. Vojne rane so najbrž vplivale na spremembo njegovega značaja. Ena rana je bila tako huda, da je bil 5 mesecev skoro slep.

Svoje zločinsko početje je izvrševal tako previdno, da niti njegov sluga Beauveau ni ničesar slutil, vsaj kakor pripoveduje pred preiskovalnim sodnikom. Ko je ležalo truplo zdravnikovega prijatelja blaganiha Rumed na divanu v ordinacijski sobi, je mislil, da je to pacient, ki mu je prišlo morda slabo, nikakor pa ni mislil, da bi bil mrtev.

ZBLAZNELI ZDRAVNIK

Pariški listi so te dni polne poročil o injekcijah zdravnika dra. Bourgata v Marsellu s katerimi je usmrtil vendar več svojih klijentov. Posebno se na dolgo pripoveduje, kako je postopal s svojim prijateljem Rumedem, katerega truplo so našli zaprt pri njem v stenki omari in že skoraj razpadlo. Rumed je imel pri sebi vedno precej denarja, kar je dr. Bourgat do bro vedel. Nekoč ga je povabil k sebi in mu vsilil injekcijo, kateri je Rumed podlegel. Tajinstvene smrti je umrl voditelj nekega ameriškega bara. Prebil je noč v zdravniškovi družbi v nekem plesnem lokalu. Potem je naglo umrl. Gokori se dalje o dveh slučajih, kakor je neka bolniška sestra in neka prostitutka umrli na posledicah ran z bodalom, ki jih je povzročil omenjeni zdravnik. Ugotovilo se je v teh in drugih slučajih, da so izginili večji denarni zneski ali dragocenosti.

O doktorju Bourgatu pripovedujejo oni, ki ga poznajo, da je veljal za zelo odličnega zdravnika, ki je vžival povsodi velik ugled in je imel polno prijateljev. Dr. Bourgat je eleganten mož in dober govornik. Po dnevi je hodil okoli in se gibal kot ugleden zdravnik, ponoči pa je zahajal čisto med navadne apaše in se z njimi udeleževal pijančevanja in orgij. Tako življenje seveda je zahtevalo mnogo denarja, še toliko bolj, ker je bil zapustil svojo prvo ženo in se poročil z drugo precej veseljasko značaja. Pripoveduje se o njem vedno nove stvari in razkrili bi bodo najbrže še številni slučaj, ko je s pomočjo injekcij okradel svoje klijente. V preiskovalnem zaporu se drži povsem mirno in študira razne medicinske knjige.

Bourgat je bil v vojni ranjen štirinajstkrat in je kazal večkrat tudi duševno zmedenost. Vojne rane so najbrž vplivale na spremembo njegovega značaja. Ena rana je bila tako huda, da je bil 5 mesecev skoro slep.

Svoje zločinsko početje je izvrševal tako previdno, da niti njegov sluga Beauveau ni ničesar slutil, vsaj kakor pripoveduje pred preiskovalnim sodnikom. Ko je ležalo truplo zdravnikovega prijatelja blaganiha Rumed na divanu v ordinacijski sobi, je mislil, da je to pacient, ki mu je prišlo morda slabo, nikakor pa ni mislil, da bi bil mrtev.

ZBLAZNELI ZDRAVNIK

Pariški listi so te dni polne poročil o injekcijah zdravnika dra. Bourgata v Marsellu s katerimi je usmrtil vendar več svojih klijentov. Posebno se na dolgo pripoveduje, kako je postopal s svojim prijateljem Rumedem, katerega truplo so našli zaprt pri njem v stenki omari in že skoraj razpadlo. Rumed je imel pri sebi vedno precej denarja, kar je dr. Bourgat do bro vedel. Nekoč ga je povabil k sebi in mu vsilil injekcijo, kateri je Rumed podlegel. Tajinstvene smrti je umrl voditelj nekega ameriškega bara. Prebil je noč v zdravniškovi družbi v nekem plesnem lokalu. Potem je naglo umrl. Gokori se dalje o dveh slučajih, kakor je neka bolniška sestra in neka prostitutka umrli na posledicah ran z bodalom, ki jih je povzročil omenjeni zdravnik. Ugotovilo se je v teh in drugih slučajih, da so izginili večji denarni zneski ali dragocenosti.

O doktorju Bourgatu pripovedujejo oni, ki ga poznajo, da je veljal za zelo odličnega zdravnika, ki je vžival povsodi velik ugled in je imel polno prijateljev. Dr. Bourgat je eleganten mož in dober govornik. Po dnevi je hodil okoli in se gibal kot ugleden zdravnik, ponoči pa je zahajal čisto med navadne apaše in se z njimi udeleževal pijančevanja in orgij. Tako življenje seveda je zahtevalo mnogo denarja, še toliko bolj, ker je bil zapustil svojo prvo ženo in se poročil z drugo precej veseljasko značaja. Pripoveduje se o njem vedno nove stvari in razkrili bi bodo najbrže še številni slučaj, ko je s pomočjo injekcij okradel svoje klijente. V preiskovalnem zaporu se drži povsem mirno in študira razne medicinske knjige.

Bourgat je bil v vojni ranjen štirinajstkrat in je kazal večkrat tudi duševno zmedenost. Vojne rane so najbrž vplivale na spremembo njegovega značaja. Ena rana je bila tako huda, da je bil 5 mesecev skoro slep.

Svoje zločinsko početje je izvrševal tako previdno, da niti njegov sluga Beauveau ni ničesar slutil, vsaj kakor pripoveduje pred preiskovalnim sodnikom. Ko je ležalo truplo zdravnikovega prijatelja blaganiha Rumed na divanu v ordinacijski sobi, je mislil, da je to pacient, ki mu je prišlo morda slabo, nikakor pa ni mislil, da bi bil mrtev.